

Ledarhandledning Suntprat Dilemma – en Minecraft-bana

GRATTIS, DU SKA FÅ SPELA MINECRAFT!

Den här handledningen är för dig som är ledare och vill använda dig av Suntprat Dilemma i en barn- eller ungdomsgrupp. Denna dilemmabana i Minecraft riktar sig till åldersgruppen, tweens (9-12 år) men kan även passa den som är äldre. Spela gärna igenom banan innan. Om du inte har tillgång till Minecraft så fråga gärna ett barn om hjälp.

Det finns mycket i livet som påverkar hur vi mår. På sociala medier eller i gaming så kan vissa saker få oss att må jättebra och annat kan sänka oss. En del saker vi gör kan få oss att må bra för stunden men dåligt efteråt. Att prata om livet, både det som är bra och det som är dåligt eller jobbigt, är viktigt för att må bra. En del saker kan kännas svårt att prata om. Suntprat vill vara med och hjälpa till att sätta igång och prata, med kompisar eller med vuxna som är bra att prata med. Suntprat tar upp ämnen som sociala medier, gaming, alkohol, andra droger och nätporr, samt frågor kring hur vi kan må bra. Hur kan vi ta vara på det som är bra och säga nej till det som får oss eller någon annan att må dåligt? Sätt igång och spela och prata!

Den här introduktionen förklarar det viktigaste för att kunna använda Minecraft-banan. Saknar du tidigare erfarenhet av datorspel kanske det känns lite osäkert, men...

**Lita på barnens kompetens,
de kan det här.**

OM MINECRAFT

Minecraft är ett av världens största spel, som spelas av barn från tre år, tonåringar och vuxna. Spelet har funnits sedan 2009 och med stor sannolikhet har du flera barn och/eller ungdomar i din närhet som spelat Minecraft.

Minecraft kallas ibland för ett sandlådespel, och har flera olika spellägen. En värld uppbyggd av kuber med olika utseenden och egenskaper slumpas fram, där spelaren sedan kan välja att spela på en mängd olika sätt. Förutom att bygga vidare i världen kan spelaren välja att överleva i en värld av monster, bybor och annat, upptäcka den befintliga världen, riva och bygga igen, eller alltihop på en gång.

Suntprat Dilemma består av en färdigbyggd värld där spelaren följer en bana. Det finns inga monster eller andra s.k. mobs/NPC*s i världen. Förutom någon förrymd ko är du den enda som rör sig på banan.

*NPC – Non-player Character

METODER

Suntprat Dilemma kan användas på flera sätt, här följer några förslag.

Spela banan var för sig

Det krävs inte en grupp för att spela Suntprat Dilemma. Ett barn kan spela på egen hand och få ut mycket även när det inte finns en grupp att samtala med. Det rekommenderas dock att en vuxen samtalar med barnet för att ge möjlighet att dela spelupplevelsen och eventuella funderingar som väckts under spelet.

Också i en grupp kan banan spelas var för sig. Barnen utforskar då spelet på egen hand, för att sedan samlas i grupp och samtala tillsammans med ledare om vad de upplevt och vad de tar med sig.

Grupper om 2-3 personer

Metoden är egentligen den samma som ovan, med skillnaden att barnen delas in i par eller grupper om tre som tillsammans spelar banan. Här får barnen börja samtala redan under genomspelningen och försöka komma överens om vilka val som ska göras. I storgrupp kan sedan, förutom spelupplevelsen, också diskuteras hur samarbetet fungerade.

Helgrupp på storbild

Detta är den mest tidskrävande metoden, men också den som ger störst möjlighet för gruppen att reflektera tillsammans. Du som ledare öppnar Minecraftbanan och visar den på storbild. Din karaktär ska gå igenom banan, men det är gruppen som ska bestämma vilken väg ni ska ta. Här behöver du som ledare vara extra uppmärksam på att alla får samma möjlighet att ta plats i gruppen och har samma påverkansmöjligheter. När det blir svårt att komma överens (för det blir det antagligen) kan du om möjligt ta chansen att tillsammans med barnen välja vilken metod ni ska använda för att ta beslut. Röstning, lottning, turas om att bestämma...

Vid helgrupp kan samtalet efter spelupplevelsen vara något kortare, men det är viktigt att ändå ge alla möjlighet att dela något kring upplevelsen.

DET TEKNISKA

För att kunna spela Suntprat Dilemma krävs följande:

- Ett Minecraftkonto
Du skapar ett konto på minecraft.net. Här laddar du också ner grundspelet.
- En dator med Minecraft: Java Edition* installerat
- Den nedladdade filen
SuntpratDilemma.v.1.0.1.zip

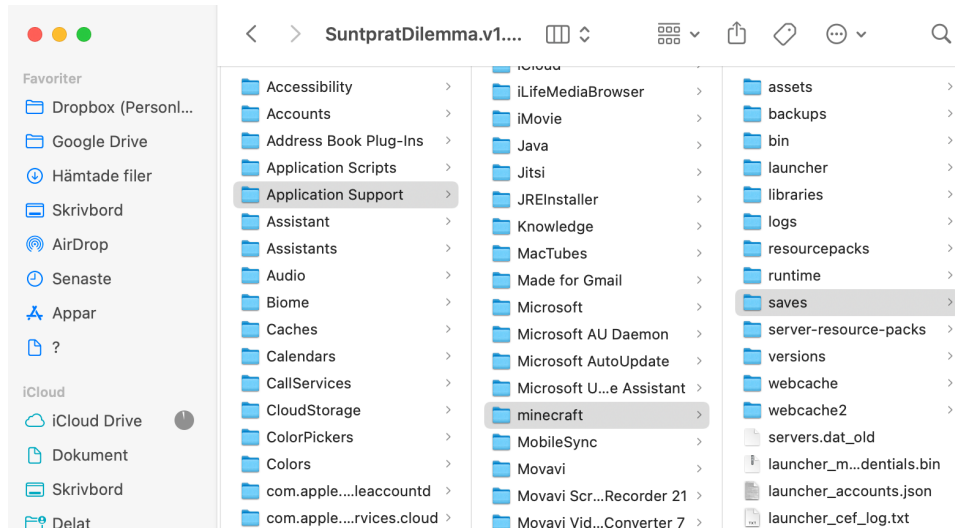
*Det finns flera versioner av Minecraft. Java Edition är den vanligaste och i dagsläget den enda där Suntprats minecraftbana är möjlig att installera.

Att ladda ner filen

- Ladda ner zip-filen genom att dubbelklicka eller högerklicka och välja "spara fil som..." Packa upp filen. De flesta datorer har förinstallerad programvara för att göra detta. Du kommer nu ha en ny mapp med namnet "SuntpratDilemma.v.X.X.X".

- I din dator finns en mapp för sparfiler i Minecraft. Vägarna för att hitta mappen ser olika ut i olika operativsystem och uppdateringar. Bilden nedan kommer från MacOS. Hos Lantmäteriet finns en bra steg-för-steg-guide för PC med bilder. För att komma till den, följ länken nedan.

https://www.lantmateriet.se/contentassets/90b268070d344e7583645e3415d880e9/installera_kommun_mc-1.pdf

- Dra/klistra in den nya mappen till sparfilerna.
- Starta Minecraft som vanligt. Under "Enspelarläge" finns nu banan som spelbar värld.

Problem att installera?

Banan är skapad i version 1.18.2. Om den inte går att öppna kan detta bero på att du har en för gammal uppdatering av grundspelet. Uppdatera programmet och testa igen.

OCH EN PÅMINNELSE...

**Lita på barnens kompetens,
de kan det här.**

En stor fördel med att mötas i datorspel är att ni inte är beroende av att vara på samma fysiska plats. Genom att kommunicera via exempelvis Discord, en etablerad plattform för röstsamtal och chatt, kan gruppen finnas på olika håll men ändå spela tillsammans. Observera dock att om några finns på plats och andra via länk finns risk att de som inte befinner sig i det fysiska rummet blir och känner sig utanför. Du som ledare behöver vara extra uppmärksam på detta och hjälpa dem vara en del av samtalen.

BERÄTTELSEN

Nico går i femman på Skogsbackeskolan. I klassen finns ett gäng tjejer som Nico har börjat hänga med. Hon trivs ihop med dem, förutom när de ger sig på Jonna. Jonna och Nico har varit kompisar sedan de var små, men nu umgås de bara utanför skolan, trots att de går i samma klass. I Suntpprat Dilemma följer vi med Nico när hon ställs inför mobbing av Jonna och tvingas välja i olika situationer.

SAMTALSFRÅGORNA

Minecraftbanan mynnar ut i ett antal reflektionsfrågor och uppdrag. Dessa finner du nedan så att du som ledare kan förbereda dig. Barnen möter en fråga/uppdrag i taget under spelets gång.

Att se någon vara ledsen kan vara jättejobbigt och det kan vara svårt att komma på ett sätt att trösta eller muntra upp. Be någon du tycker om att berätta tre sätt som hen vill bli tröstad eller uppmuntrad på när något är jobbigt!

Det är ganska vanligt att det är den som blir mobbad som får byta klass eller skola. Vad tänker du om det? Vad skulle läraren, klassen eller kuratorn kunna göra för att Jonna inte ska behöva byta klass?

Hur fortsätter samtalet mellan Nico och Jonna? Ikväll är det dansträning. Hur blir det att ses där? Och i skolan imorgon? Skriv gärna en dialog och testa den tillsammans med någon.

Vad skulle du göra och säga om du vore Nico? Hur tror du Nico känner sig nu?

Nico vill inte bli ovän med Isa och resten av gänget, men hon vill inte att de ska fortsätta mobba Jonna heller. Vad kan Nico göra för att hjälpa Jonna utan att behöva bli osams med tjejgänget?

Det kan vara svårt både att säga och att ta emot ett förlåt. Försök komma på tre saker som kan göra det lite lättare.

Det händer att vi är taskiga utan att det är meningen. Kanske säger vi saker vi inte menar. Du kan kännas jobbigt att erkänna att vi gjort fel. Har du något tips till Nico på hur hon kan göra?

Fundera en stund på hur Nico känner. Vilka känslor känner hon och vad tror du hon tänker? Har du varit i hennes situation, och vad gjorde du i så fall då?

Tänk dig att du är Nico. Du vill inte fortsätta behandla Jonna illa, men imorgon kommer Isa och gänget vara där och bete sig som vanligt. Vad kan du göra?

Att stå upp för sig själv eller någon annan kan vara svårt. Som med det mesta vi gör blir det lättare om vi tränar. Det finns såklart många olika sätt för att träna sig i att säga ifrån, men här kommer ett tips! Skriv en LISTA på saker du kan säga, göra och tänka när du behöver stå upp för dig själv eller någon annan. Kanske kan du prova att säga något hört för dig själv? Kanske är det klurigt att komma igång. Då kan du fantisera utifrån berättelsen om Nico och Jonna, om något du själv varit med om, något du hört talas om eller kanske sett i något klipp.

Vad säger Nico till Jonna?

Skriv fem snälla meningar till dig själv. Om det är svårt, föreställ dig att de är till någon du tycker om. Spara dem på ett bra ställe. Ett block, en mobil, din väska... Ta fram anteckningen nu och då och påminn dig om att du är speciell och värdefull, precis som du är.

Tänk ut fem saker du kan göra för en kompis för att visa att du tycker om den. Utmana dig med att göra en av dem idag!

Tänk dig att du är Nico. Hur skulle Kim kunna hjälpa dig? Att be om hjälp kan kännas supersvårt. Kan du komma på något sätt för att få det att kännas lite lättare?

Alla känner sig oroliga och stressade ibland och det kan vara svårt att komma ner i varv. Har du några knep för att lugna dig? Skriv en lista med olika tips att påminnas av!

När något är jobbigt kan det vara skönt att berätta för en vuxen; att be om själv eller bara känna sig mindre ensam. Men det kan vara svårt att ta första steget. Kom på tre sätt att höra av sig när det känns svårt att börja berätta.

Finns det någon vuxen i din närhet som du kan prata med om vad som händer online? Om du var i Nicos situation, hur skulle du förklara för en vuxen?

Alla har saker som gör oss ledsna. Skriv, rita eller krumelura ner något som är jobbigt för dig. Ingen annan än du behöver förstå vad det står. Riv ditt papper i småbitar. Släng bitarna och ge dig själv en paus från det jobbiga.

Gör något snällt för någon idag, utan att berätta att det var du!

Att vara ovän med en kompis är aldrig kul. Vad tycker du är det allra viktigaste för att kunna bli kompisar igen?

Hitta på ett eget slut på den här berättelsen. Föreställ dig att du är någon av karaktärerna du mött. Slutet kan vara lyckligt, ledsamt eller något helt annat. Testa gärna tillsammans med någon.

ATT GÅ VIDARE

Berättelsen om klassen på Skogsbackeskolan är inte slut bara för att Minecraftbanan är det. Den här banan är byggd av en vuxen, tänk vilka fantastiska byggen barnen kan göra med sin spelvana och fantasi! Hitta på egna dilemman, i grupp eller var för sig, och bygg egna banor. För att underlätta kan ni följa den här ordningen i skapandet:

1. Bestäm karaktärer och deras grundproblem (ex. Johan och Jocke. Johan vill att de ska testa alkohol tillsammans men det vill inte Jocke.)
2. Bestäm hur många vägval ni ska ha. Börja gärna med 2 eller 3. Efter lite träning, när ni känner er trygga, kan ni lägga till fler valsituationer.
3. Rita en karta över vägvalen på ett vanligt papper.
4. Öppna Minecraft! Bygg först gångarna och utrymmen för vägvalen. Efter det bygger ni er byggnad runt banan. Det är förstås möjligt att göra tvärt om, men risken finns att det blir väldigt svårt att få de olika vägarna att gå ihop.
5. SPELA & PRATA!